

KOTKAS

Noorte Kotkaste juhtide ajakiri

TARTUS

MAI 1939

Tallinna Linna Nr. 5
Keskraamatukogu

Juhtide ettevalmistuse süsteemi kujunemine Noorte Kotkaste organisatsioonis.

Noortemagister Kaarel Liping.

Iga organisatsiooni seesmine tugevus ja kogu töö stabiilsus on sõltuv organisatsiooni juhtkonnast. Mida parema ettevalmistusega on juhtkond, seda sisukam ja eesmärgilähedasem on tegevus ning seda distsipliinikindlam liikmeskond. Mida suurem on organisatsioon, seda olulisema tähtsuse omandab selles juhtide probleem. Üks on kindel — juhtideks on sündinud ainult üksikud, kuid suurem osa saavad juhtideks sellekohase ettevalmistuse kaudu. Juhtide ettevalmistus peab moodustama omaette süsteemi organisatsiooni siseelus.

Noorte Kotkaste kui skautlikele tööviisidele põhineva organisatsiooni alg- ja põhiüksuseks on salk. Töötamine salgasüsteemis — see on noorkotkaliku töö meetodi olulisimaid põhialuseid. Salgasüsteemis töötamine on aga edukas ainult sel korral, kui on hea ja mõjuka esinemisega, algatus- ja teovõimeline ning vastavate oskustega salgajuht. See on paratamatu, et mõnest poisist peab saama salgajuht, tavaliselt sellest, kel on rohkem „hakkamist“. Salgajuht on selle sõna otseses mõttes oma kamba juht. Teda tuleb juhina võtta ja temas oskusi ning omadusi edasi arendada. Salgajuhtide ettevalmistus moodustab aluse ja eesmärgi kogu juhtide väljaõppe süsteemile.

Salgasüsteemi õige lahendus nõuab, et salgajuhtide väljaõppe teostajaks oleks rühmajuht, moodustades kõigist oma rühma salgajuhtidest ja nende abidest nn. salgajuhtide salga ja olles ise selle salga juhiks.

Rühmajuhid aga saaksid vastava ettevalmistuse ja täienduse, lisaks oma töökogemusele ja iseõppimisele, sellekohastel maleva poolt — või ka teatud väiksemate ringkondade (malevkondade) piires — rühmajuhitidele korraldatud õppepäevadel, kursusil ja õppelaagris.

Malevate ja ringkondade (malevkondade) õppejuhtide ettevalmistajaks oleks üleriigiline juhtide väljaõppe-keskus.

Vaadeldes ja hinnates meie Noorte Kotkaste organisatsiooni senist juhtide ettevalmistuse korraldust ja suunda, näeme selles viimaseil aastail kindlailmelise süsteemi järk-järgulist kujunemist. Kui organisatsiooni esimesil tegevusaastail püüti juhte ette valmistada üksikute suuremassiliste õppepäevade ja -laagrite korraldamisega, siis hilisemad aastad jõuavad välja üle maa tihedasti organiseeritud väikesekoosseisuliste kursuste, õppepäevade ja -laagrite juurde.

See areng on päris loomulik. Organisatsioon loodi, kuid puudusid vajalikul arvul teadlikud juhid. Juhtkonna kujunemataste tõttu võiks toda aega nimetada küll „kaose“ ajaks organisatsiooni elus. Nii vähe oli teadlikke juhte, et neist vaevalt sai kokku ühe korraliku kursuse juhtkonna üle riigi. Sellises olukorras oli õigeim viis võtta korruga kokku lühikeseks ajaks suurem mass juhte, kas üle riigi või ühe kui teise maleva ulatuses vaheldumisi, ja neile võimaluse piires esialgseks tööks anda algteadmisi noorte kotkaste töö kujundamisest ja korraldamisest. Loomulikult ei saanud seesugune ettevalmistus olla küllaldaselt põhjalik, kuid abi oli sellest neile meestele küllalt, kellel huvi oli noorkotkaliku liikumise vastu. Kolm üleriigilist juhtide õppe-laagrit — Jäneda 1931, Viimsi 1933 ja Elva 1934 — kuuluvad tõhusamate üritustena juhtide väljaõppes sellesse kujunematusse „kaose“ aega. Ka üksikud malevad tulid toime oma õppelaagrite organiseerimisega — Harju Maleva „Leetse“ laager, Viru Maleva „Uljaste“ laager —, kuid üleriigiline juhtkonna alusvara liikus ikkagi ühest laagrist teise.

Kursusil ja õppelaagris omandatud algteadmisi kui ka Peastaabi poolt kirjastatud „Peastaabi Teadetest“ ja „Noorkotka Käsiraamatust“ saadud tarkusele andis aga tegelik töö ise tõhusa täienduse, ja nii võrsus aastatega hulk tublisid juhte agaramate tegelaste hulgast juurde.

Organisatsiooni viiendal tegevusaastal võis toimuda juba I üldlaager — nii palju jätkus juhte, et seda suudeti väarikalt läbi viia. See oli saavutis, mis tähistas organisatsiooni väljajõudmist esimesest „kaose“ ajastust.

Edasi näeme juba juhtide ettevalmistust kujunemas süsteemikindlamaks.

Kui esimese 5 aasta tulemusena suudeti korraldada juhtide kaader enam-vähem suunapidiamiseks organisatsiooni töös, siis pärast seda pöördub intensiivne tähelepanu noorkotkaliku töö korraldamise õige meetodi — salgastüsteemi väljaarendamisele. Ka senini figureerisid vormiliselt salgad ja salgapealikud, kuid salga töö õiges kujus — see leidis rakendamist väga väheseis üksusis. Algas korraldamine. Nii organiseeriti mõnedes malevais juba oma

salgajuhtide kursused

(salgapealikute koolid). Esimestena katsetasid sellega oma erikavade järgi Tallinna ja Tartumaa Maleva laialdasemas ulatuses, kuna paljudes teisis malevais kursuste kavad ja korraldus olid juhuslikuma iseloomuga. Hoogsalt alga-

sid kõigis malevais paljudes keskuis korraga tegevust salgajuhtide kursused (koolid) 1937. a. sügisest, mil selleks töötati välja üleriigiliselt ühtlane salgajuhtide kursuste kava. Selle kava peamise osa moodustavad mitmekesised noorkotkaliku töö oskusalad ühes nende metoodilise käsitlusviisiga. Ühtlasi aga leiavad põhjaliku käsitluse kõik põhilised salgatöö süsteemi alused. Kursuste töö seisneb harjutuis — kõike õpitakse tegelelike harjutuste kaudu; paralleelselt kursustega toimub õpitud teadmiste ja oskuste rakendamine oma salga töös või praktikandina mõne salga juures. Kursuste ulatus on 42 õppetundi, millele lisandub 10 tundi mitmesugust eritegevust. Sellisel kujul korraldatud salgajuhtide väljaõpet tuleb praegu pidada vägagi õnnestunuks.

Käesolevast tegevusaastast esmakordselt alustasid mõnedes malevais (5 malevas) tegevust

rühmajuhitide kursused

üleriigiliselt ühtlustatud kava alusel. Sellest kursusest osavõtuks on eeltingimusena nõue, et osavõtja oleks lõpetanud salgajuhtide kursuse. Rühmajuhitide kursuse kava on peamiselt noorkotkaliku töö juhtimise teoreetilisi põhiküsimusi käsitlev. Sellele lisandub suvine rühmajuhitide õppe-laager ühes õppematkaga.

Ei saa ütelda, et üldises juhtide ettevalmistuse süsteemis jääks nooremate juhtide ettevalmistuse moodus — eriti just salgajuhtide osas — praegusel kujul püsima. Eesmärgiks on jõuda õigele ja lõplikule salgasüsteemis teostatavale nooremate juhtide — salgajuhtide — väljaõppe moodusele ja et praegusel kujul teostatav salgajuhtide väljaõpe — teatud ringkondade (malevk.) kaupa korraldatavate kursuste näol — jääks vaid arengu faasiks ideaalsele süsteemile, kus rühmajuhit teostab oma rühmas salgajuhtide ettevalmistuse. See ei teostu aga nii kiiresti ja pole ka ette näha, et see päris täielikult kunagi teostuks: salgajuhtide kursuste järele jääb vajadus ikkagi püsima, kuigi lühendatud ja kohandatud kavaga, olenedes sellest, kuivõrd rühmajuhid ise suudavad teostada oma rühma salgajuhtide ettevalmistust.

Et meil organisatsiooni loomisest peale ja praegugi on rakendunud noorte juures vanemate juhtidena suurel arvul ja enamikus niisuguseid juhte, kes pole küllaldaselt tuttavad noorkotkalikkude tegevusalade ja töö meetoditega, mis vajalik selleks, et korraldada ja juhtida või lihtsalt kaasa aidata üksuse edukaks tegutsemiseks, siis tekkis kohe ja püsib praegugi paratamatuna juhtide ettevalmistuse korraldamises vajadus anda kõigile neile vanemaile juhtidele, kes rakendunud tööle noorte kotkaste juures, vastav väljaõpe noorte tegevuse oskusaladel ja noorkotkaliku töö meetodeis.

Seesuguse põhjalikuma ettevalmistuse andmist taotlesid senini

üleriigilised vanemate juhtide harjutuslaagrid.

Esimene harjutuslaager toimus 1935. a. suvel (samal suvel pärast I üldlaagrit) Võrumaal Verijärve ääres kestusega 11 päeva. Laagri kava, koosnedes peamiselt praktilisist harjutuisist ja töist, püüdis haarata kõigekülgseid tegevusalasid noorkotkluses. Kava ja laagri kestus on jäänud põhiliselt samaks ka teisis harjutuslaagreis — Viljandi „Männimäel“ II ja III harjutuslaagris 1936. a. ja Pärnu — „Valgeranna“ IV harjutuslaagris 1937. a.

Kuid see on ikkagi väga väikene arv organisatsiooni laialdasest juhtide perest, keda saab ette valmistada üleriigiliste laagrite kaudu. Et juhtide väljaõpet kiirendada, selleks osutub vajalikuks senini Peastaabi poolt korraldatud harjutuslaagrite moodus vastava kava ulatuses viia üle malevate tegevusprogrammi. Nende harjutuslaagrite korraldamine malevais nõuab aga iga käsitledava oskusala jaoks laiemale teadmistega ja oskustega juhte, kes oleksid suutelised tegutsema vastavalt aladel lektoritena ja juhtidena. Eeloleval suvel korraldabki Peastaap sel eesmärgil juhtide V harjutuslaagri erialaliste juhtide ettevalmistamiseks. Selleks on laagri kavas ette nähtud 3 erianelist põhiosa — 1) pioneeralala, 2) sideala, topograafia, välimängud ja 3) matkamine (ühtlasi ka õpperännakud ja ööpäeva matkad ja laagrid). Nendele tulevad lisaks mitmesugused praktilised ja teoreetilised üldalad. Laagrisse võetakv koosseis jaotatakse eriainete kaupa rühmadeks — igast malevast pääseb igale erialale 1—3 juhti (olenedes maleva suuruselt). Laagrisse võetakse ainult neid juhte, kes on saanud ettevalmistuse kas mõnes senini Peastaabi poolt korraldatud harjutuslaagris või omandanud küllaldasel määral oskusi ja teadmisi tegelikus töös ja seniseis malevate õppelaagreis. Selle laagri lõpetajad rakenduvad siis vastavalt erialadel lektoritena ja juhtidena malevate poolt korraldatavais harjutuslaagreis, kursusil ja õppepäevadel, kust omakorda võrsub laialdasem juhtide kaader salga- ja rühmajuhtide kursuste ja laagrite jaoks kui ka otsesteks üksuste juhtideks. Suuremad malevad on suutelised teostama seesugust harjutuslaagrit iseseisvalt, kuna väiksemad malevad võivad nende korraldamiseks omavahel või suurema naabermalevaga liituda.

Peastaabi poolt niisuguse „spetsialistide“ laagri korraldamine on ainult ülemineku moodus, mis aga juhtide ettevalmistuse kiirendamiseks osutub praegu vajalikuks. Loodetavasti juba kahe seesuguse laagri korraldamise järel langeb ära vajadus rohkemateks — ja siis tõenäoliselt oleme jõudnud ajajärku, kus võime ellu kutsuda selletaolise laagri ja kogu vastava süsteemi skautide kõrgemate juhtide ettevalmistuse asutisele — Gilwelli juhtide koolile, kus pole eesmärgiks pakkuda mitte niipalju oskusi ja osavust praktilistel aladel, kui just süvendada veendumuslikku valmisolekut noorkotkallikuks tööks.

Neile vanemaile juhtidele, kes ei suuda enam otseselt noorte tegevusväljadel sisulises osas kaasa rühmata, kuid kel jätkub head tahet üksuste vanematena — vanakotkad, -haukad jt. — siiski kaasa aidata, millega paratamatult

Emailvärve, rootsi värve ja
kõiki maalritarbeid

E. GÜNTHER
Tartu, Tallinn, Viljandi, Pärnu

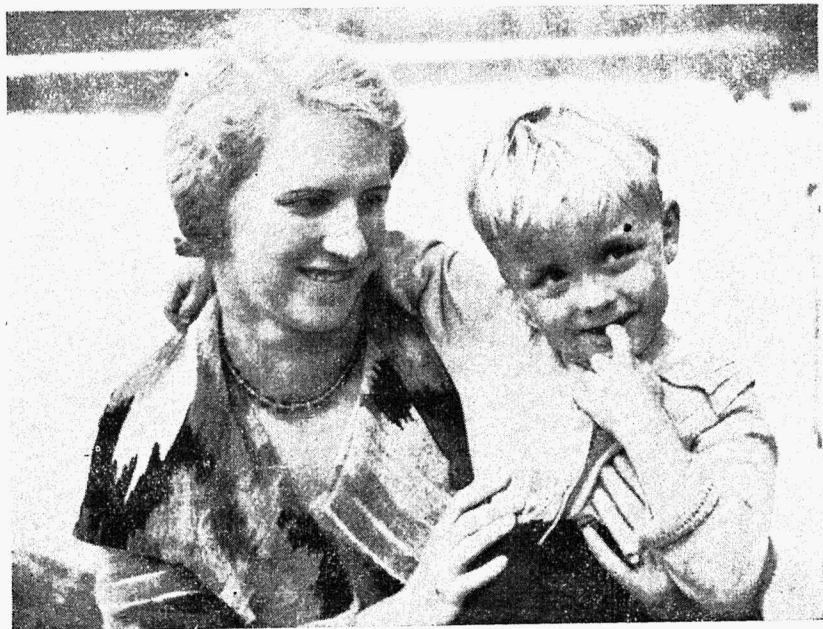
neile langevad ülesanded olla nõuandjaks ja noorte tulipäisuse tasakaalustajaks ning tegevuse soodustajaks, on vajalik korraldada

vanemate juhtide õppepäevi,

kus selgitatakse eriti vanemate juhtide osa ja ülesandeid noorte tegevuses.

Kindlakujuline kava nendeks õppepäevadeks praeguseni puudub, kuid sügiseks — järgmise tegevusaasta alguseks — tuleb seegi lõplikul kujul viimistleda. Neil õppepäevadel käsitlevad küsimused peavad looma selge sideme üksuse nooremate juhtide — salga- ja rühmajuhtide — ja üksuste vanemate koostöös. Sellega saab vältida arusaamatusi, mis tekivad nooremate ja vanemate juhtide vahel seetõttu, et nooremad juhid saavad oma ettevalmistuse väljapool rühma — salga- ja rühmajuhtide kursusel —, kuid vanemal juhtidel puudub seal soovitatud ja käsitletud töö rakendusviisidest ning töö põhimõtteist ülevaade, mispärast ei leita ühist keelt üksuse juhtimisel.

Kui esimese 5 aasta tööga noorkotklus jõudis välja nn. „kaose“ ajajärgust, siis teine 5 aastat on kulunud juhtide väljaõppe süsteemi kujundamiseks ning organisatsiooni sisulise töö süvendamiseks. Selle tulemusena peaks 1940. aastal korraldatav noorte kotkaste II üldlaager andma väärika pildi organisatsioonist meie oma tegelastele kui ka kogu rahvale ning võitma üldise arusaamise ja poolehoiu Noorte Kotkaste organisatsioonile kui lahutamatu osale üldisest eesti noorte kasvatus-süsteemi tervikust.

Tulevane haukapoiss emadepäeval.

Pioneerlala kasvatuslikke ülesandeid.

Väljavõte Johan Laari noortemagistri-väitekirjast:

„Pioneerlala rakendamine Noorte Kotkaste tegevusse.“

Enne kui asuda käsitlema pioneerlala ulatust ning selle rakendamist otseselt noorte kotkaste tegevuses, peame selgitama, mida tähendab mõiste pioneer ja kas pioneerlala kui niisugune võib täita mingisuguseid kasvatuslikke ülesandeid Noorte Kotkaste organisatsioonis.

Ajalugu jutustab visadest kodumaalt väljarännanud Hollandi talupoegadest — buuridest, kes asusid elama Lõuna-Aafrikasse; jutustab julgeist meestest Põhja-Ameerikas, kes peale Ameerika avastamist liikusid tundmatu sisemaa poole, et luua sinna endale vaba kodu. Need mehed asusid julgelt asustamata maale, astusid võitlusesse loodusega ja rajasid metsadele ja rohumaaadele põllud. Võitluses tundmatu loodusega, võitluses selle loomastikuga jne. jätsid paljud neist oma elu, kuid nende elutööd ja julgust kroonivad nüüd lakkavad põllud ja suurlinnad. Ajalugu nimetab neid mehi pioneerideks. Nad olid teerajajad teistele.

Olla pioneer tähendab rajada teed ükskõik mis alal. Kõik leidurid on omal alal pioneerid. Kasvatusteaduses uute ideede loojad on nende ideede pioneerid. Sageli võib nähtuda nende teerajamine kaasinimestele naeruväärne, sageli avastab alles neljas-viies põlv need pioneerid, kes on aluse pannud nendele inimkonna hüvedele, ilma milledeta praegune inimkond endale elu üldse ette ei kujuta. Tõukord, võib-olla ajavaimust või usulisest maailmavaatest tingituna, arvati neid sageli hullumeelseiks. Ja mitte ainult oma ala pioneeere, vaid ka neid, kellel oli usku nendesse pioneeridesse. Näitena võime võtta kas või lennuasjanduse arengu. Kui 50 aastat tagasi Ameerikas ühe ajalehe reporter, kes tegi kaasa ven-

dade Wright'idega esimese katseleenu (lennuk püsis õhus üle minuti), saatis maabudes sellest teate oma lehe peatoimetajale, sai ta sõnumi tagasi märkusega: „Hullumeelne. Olete vallandatud!“

Pioneerlala mõiste on aga pioneeeri mõistest kitsapiirdelisem. Pioneerlala all mõistetakse välielamute püstitamist (onnid, telgid, barakid jne.), teede ehitamist, ülepeasude ehitamist, välikindlustustööd (moondamine, tõkete ehitamine) ja purustustööd. Vastavalt oma ülesandele omavad ka pioneerid erialadel eri nime-tusi, nagu sapöörid, minöörid jne.

Kas pioneerlala avaldab mingisugust positiivset mõju poiste arenemisele ja iseloomu kujundamisele?

Kasvatustöö otstarbekaaks rakendamiseks Noorte Kotkaste organisatsioonis eraldame poisid vastavalt oma vanusele eraldi üksustesse. Siin on mänguea noored; siin on poisid, kes ihaldavad isetegevust — armastavad kambavaimu ja on valmis suurtele seiklustele. — koondunud eraldi salkadesse; siin on lõpuks ka poisid, kes valmistuvad mehana meeste ridadesse astumiseks — nendel on omad ideaalid ja tõekspidamised.

Jälgides poiste tegevust alates eelkooli-eaga ja lõpetades seda meheikka jõudmisega näeme selles alalist tegutsemis-indu. Viimane on küll väga isikupärane, vanemais aastais mõjustatud suuresti ka miljööst, kuid olemas ta on igas poisis. Väike eelkoolialine poiss mängides oma ehituskarbiga koostab üha uusi ehitiste kombinatsioone, paljud nendest paistavad vanemaile inimestele sel puhul otse fantastilised. Uute lelude omandamisel on poisid selle välisküljest ja võimistest huvitatud lühikest aega. Rohkem huvitab neid, kuidas tema vedur

Johan Laar

kaitse noortemagistri-väitekirja.

19. aprillil s. a. kaitse Tallinnas Noorte Kotkaste Tallinna Maleva õppesaalis NK Peastaabi instruktor kj. Johan Laar noortemagistri-väitekirja teemal „Pioneerlala rakendamine Noorte Kotkaste tegevusse“. Oponentidena esinesid nmag. A. Ohaka Tallinna Malevast ja kj. A. Kuus Tartumaa Malevast.

Johan Laar.

Johan Laar sündis 27. juunil 1914. a. Valgas. Alghariduse omandas Valga linna I algkoolis. 1933. a. lõpetas Valga Ühisgümnaasiumi (cum laude).

Alates 1935. aastast on tegutsenud NK Valga Maleva instruktorina kuni 1938. a. sügiseni, mil kinnitati Noorte Kotkaste Peastaabi instruktoriks.

Tegutsenud paljudes laagrites juhina ja NK Peastaabi poolt korraldatud harjutuslaagrites, salgapealikute koolides ja õppepäevadel pioneerlala lektorina.

Omab KL Valgeristi III kl. ja NK teenetemärgi.

võib sõita ja kuidas tank saab pilduda sädemeid. Vanemaks saades hakkavad nad järele aimama igasuguseid elukutseid, esijoones need, mis nende kodule ligemal. Tekivad liivakookide-pagarid, puulehtedega kauplejad jne. Kui palju kulutatakse selle juures energiat, missuguseid kombinatsioone need väikesed mehed välja mõtleavad, jne., sellest annab väga kujuka pildi Parijõgi oma raamatus „Tsemendi-vabrik“. Jõudes karjapoisiks, võlub poisse tundmatu maa seiklusihä ja oma olemasolu eest võitluse imiteerimine. See on n. ö. Robinson Crusoe'de ja Tom Sawyer'ite aeg. Ehitatakse endale primitiivseid elamuid, kavastatakse ümber-ilma-reise (Parijõgi „Teraspoiss“) jne. Ühel nõul ja jõul (kambavaim) ehitatakse onne ja kindlusi, pee-

takse naaberkambaga sõda jne. Nende onnide püstitamisel ei omata mingisuguseid eelteadmisi, juhivad ainult fantaasia ja hiljem juba ka kogemused. Jääminekul tehakse jäätükkidel sõite, tekivad meriröövlite kambad suurtel jäälaevadel. Suuremad poisid korraldavad endile spordiväljakuid, õpitakse ehitama paremaid kaugushüppe-kaste ja kindlustama jooksupäevad. Ujumiseks paisutatakse sageli ojasid, jõgede kallastele püstitatakse hüppetorne jne.

Seda poiste loomistahet ja tegevusindu rakendab noorte kotkaste organisatsioon pioneerlala tegevusse. Siin ei toimu enam katsetamine, vaid tegelikkude paremuste rakendamine vastavalt poiste vanusele. Juhivad, kes teavad, mis on tööväärne, teavad ka, et töö on see, mis

õpetab poisse võitma kõiki raskusi ükskõik mis alal. Meie hoiame alal poistes tegevuspinget ja sisendame poistes austuse töö vastu. Noorte kotkaste siht on kasvatada kõrge moraaliga isikuid. Meie teame ka, et tööta olek on see, mis viib meeleheitele, laastab tööta noort nii kehaliselt kui hingeliselt. Meie kodumaal ei tarvitse ühelgi noorel olla tööta, on vaja ainult osata end kohandada oludega. Keegi ei ole kutsutud ega seatud juba sündides kindlale elukutsele, seda elukutset ei määra ka kõrge hariduslik tase, vaid noore algatus- ja otsustusvõime, kohusetunne ja austus ning lugupidamine töö vastu. Neid omadusi ei omandata mitte üle-öö, need peavad olema tööga poiste hingesse kasvatatud. Siis on need neile elamisvormid. Noorkotkaliku kasvatuses eesmärk on tugev iseloom ning tervis, teadmised ja oskused.

Pealiskaudsel vaatlemisel võib näida, et pioneeralal noorkotkluses rikastab poisse ainult teadmiste ja oskustega. Tegelikult ei ole aga olukord nii. Noorkotkalik kasvatus ei ole rakendanud pioneeralal oma tegevusse mitte selleks, et kasvatada poistest pioneeralal oskustöölisi. Teadmiste ja oskuste alal on noorte kotkaste pioneeralal ülesandeks esijoones laiendada poiste silmaringi ning anda neile praktilises elus vajalikke teadmisi. Praktilise pioneertöö kaudu õpetame poisse materjale kokkuhoidlikult käsitlema ja oma jõudu ning aega otstarbekalt kasutama. Tegelikult töö kaudu arendame poiste nägemismeelt, maitse- ning ilutunnet ja käelist osavust, süvendame teadmisi ja muudame need teadmised ning oskused elavaks. Kuid pioneeralalised tööd ei muuda noorkotkalikku kasvatus-tööd mitte üksnes elavamaks, vaid need tööd kasvatavad poisse ka kehaliselt ja iseloomult. Nad aitavad põhjendada ja kindlustada poiste asjalikku ellusuhtumist.

Ürgajal, mil puudusid tehniliselt viimis-

teldud tööriistad, mil loomistahet suurel määral juhtis elu alalhoiuinstinkt, määras töö tulemused peamiselt ainult kehaline tugevus, ja vastupidavus. Olgugi et tehnika areng, töökogemused jne. on varustanud inimkonda abinõudega suuremate töötulemuste saavutamiseks, ei ole sellega langenud kehalise vastupidavuse tähtsus. Oleviku töö nõuab ta tegijalt veelgi suuremat pingutust, nõuab kõikide füüsiliste kui ka vaimsete võimete kontsentratsiooni.

Suurimat tähtsust omab aga pioneeralal noorte kotkaste tegevuses iseloomu kasvatajana. Pioneeralalised tööd arendavad tähelepanu, vaatlus- ja kujutusvõimet. Nad õpetavad poisse praktiliselt mõtlema, õpetavad poisse valmistama eeskätt elus vajalikke ja kasutatavaid praktilisi esemeid. Nende kaudu kasvatame poisse puhtusele, täpsusele ja korralikkusele töös; äratame ja kasvatame töötahet, tööõõmu ja huvi ning lugupidamist tööga loodud väärtuste vastu. Detailide juures peame rõhutama ja nõudma täpsust, puhust ja viimistlemist. Olgugi et pioneeralal tööd ka valmis kujul võimaldavad saada selge ülevaate detailide väljatöötamisest, ei tohi valmis töö kujuneda selleks, kust poisile loetakse üles detailide vead. Sääraselt käitudes hävitab juht pois loomistahte, ja ei ole siis ka midagi imestada, kui poiss seda tööd ei taha enam nähagi, veel vähem parandada. Kogu eseme valmistamisel peab juht poissi õpetama ning juhutama ja kui vajalik, siis ka tegevusindu pidurdama selleks, et ei kannataks töö täpsus ja puhtus. Nii sisendame poisile austust ja lugupidamist töö vastu, kuid sisendame temale ka usku endasse ja oma võimeisse.

Iga tulemus suurendab algatusvõimet, iga suurem algatus nõuab aga ka suuremat tahet ja kohusetunnet oma algatuse vastu selle lõpuleviimiseks. Juhile näidaku valmis töö ainult, kas poisil on olnud tahet teha paremini, teha seda oma võimete kohaselt.

Eduard Tiik

kaitse noortemagistri-väitekirja.

14. aprillil s. a. kaitse Tallinnas KL Harju Maleva ruumides NK Harju Maleva instruktor Eduard Tiik noortemagistri-väitekirja teemal „Merinoorkotkaste sihid ja töö“. Oponentidena esinesid van-ltn. Vares KL Peastaabist ja kotka-juht Voldemar Pihlaur Viru Malevast.

Ed, Tiik sündis 19. oktoobril 1911. a. Kuressaares. Skautlikul alal tegutsenud juba 1924. a. alates Saaremaa ja Tartu skautide malevas rühma- ja malevastaabi liikmena, kus omas noorem-skautmeisteri järgu.

Noorte Kotkaste organisatsiooni astus 1936. a. Tegutses NK Harju Maleva merirühmade instruktorina kuni 1938. aastani, mil kinnitati sama maleva instruktoriks.

Omab KL Valgeristi III kl. ja NK teenetekirja.

Ühiskondlik teenimine.

Väljavõte Eduard Tiiki noortemagistri-väitekirjast „Merinoorkotkaste sihid ja töö“.

Merinoorkotkaste üheks tegevusalaks on olla edustajaiks ja edasiviijaiks randlase elu paremale, ilusamale ja rõõmsamale koduloovale vaimule. On ju kaluri ja meremehe elukutse seotud igapäev merega. On aegu, kus kalurid päevade, nädalate ja isegi kuude kaupa on kodust ja kodurannast eemal. Ei ole siis ime, kui lähenedes rannakülale sealt vastu vaatatakse sulle mahajäetustunne. Kõikjal paistab silma, et puudub korrastaja vilunud käsi. Nii on aiad, väravad ja õued korrastamatult unustusse jäetud. Siit-sealt paistab silma kevade saabudes lume alt vabanenud prahti ja kõntsa. Rannale minnes nähtub sama pilt. Looduslikult ilus rand, kuid maas vedeleb igasugust kõlb-

matut prahti, pole suplusvõimalusi, kive on kõikjal, rannal uitab ringi lamba- ja veisekari, tehes mustust, mida aga keegi ei korista. Puuduvad paatide randumiseks vajalised sillakesed, puuduvad tihti isegi süvendatud paadi randumiskohad. Nähtub küll, et kunagi on olnud selline koht, aga aegade jooksul, kevadel jää minerkuga ja sügiseste suurte tormidega täitunud. Otsid kohta, kus leiad õnnetuse korral vajalikke päästeabinõusid, nagu pootshaake, viskeliini ja päästerõngaid, kuid ka neid pole peaaegu enamikus randlaste randumiskohtades leida.

Siin on meie merinoorkotkaste üksuste jaoks suur ja avar töövälk. See töövälk on piiritu. Pole karta, et see töö lõpeb, sest

meri hoolitseb aeg-ajalt selle eest, et meie noortel oleks ikka jälle ja jälle vaja süvendada randumisteid paatidele, parandada sildu, puhastada rannavett kõnt-sast ja prahist. On ju selge, et rannal peaksid olema oma suplusvõimalused, onnid ja supelmajad, kus iga vana ja noor vabal ajal võiks tervist parandada ja puhata. Siin olgu merinoorkotkaste rühm algataja. Siin on noortel suured võimalused rakendada oma energiat väga hädavajaliku tegevuse juurde. Sellega ei loo rühm ümbruskonna rahvale mitte ainult meelelahutuse võimalusi, vaid nii säästetakse mõnigi inimelu uppumissurmast. Siin tuleb rühma töö ja töökavad järk-järgult ellu viia. Katsutagu kaasa tõmmata vanemaid asjatundjaid ehituse ja kaunistamise aladelt. Korraldatagu oma töökava selliselt, et 2—3 aasta pärast on rannakülas, rühma kodukohas hädaohutu ja kaunis ujumiskoht, millest kõik mõnu tunnevad. Näitena, — esimesel suvel valitagu sobiv koht, kuhu ei kogune roiskvett, kus pole auke, suuri salakive ja kus on võimalikult liivane põhi. Puhastatagu põhi kõnt-sast, porist ja kividest. Sama töö tehtagu ka kaldal. Puhastatud kaldaosale toodagu valget liiva. Esimesel suvel piiratagu puhastatud veekogu palkidega, nõõriga või korkidega. Edasijõudnud ujujate jaoks mõõdetagu välja 25 meetri pikkune ujumisrada, ehitatagu sild, pöörde-lauaga parv, või veel parem, kui ehitatakse kaks silda, kaugus vähemalt 25 meetrit, mille küljes pöörde-lauad. Esimesel aastal tuleks hoolitseda ka päästeabinõude muretsemise eest. Järgmisel aastal võiks asuda suuremale kaldale kaunistamisele, ehitatagu karussellid, kiiged, rõngad, kangid jm. Samuti istutatagu puid ja põõsaid tuulte varjamiseks ja mugavuse tõstmiseks.

Kolmandal aastal katsutagu jõuda riietusruumide, käimla ja hüppetorniga. Seega oleme paari-kolme aastaga võimaldanud kogu koduküla rahvale ilusa ujula, kus igaüks võib nautida päikesepaistet ja vett.

Raha kõige selle jaoks teenime oma kalapüügi.

On see saavutatud, siis noored vaa-daku ka selle järele, kas läheduses on vajalikud päästeabinõud. Nende korras-tamine oli kavas esimesel aastal. Kui neid veel ei ole, siis muretseta need. On päästeabinõud muretsetud, palutagu kogunud asjatundja, kes õpetaks meile nende päästeabinõude käsitamist, sest päästeabinõu täidab alles siis oma ots-tarbe, kui seda tõesti osatakse kasutada.

Noorte töö hulka võtta ka kalameeste võrguadeade parandustööd, võrgumaja korrashoidmine ja sügiseste külmade il-made puhul sooja tee valmistamine mer-relt tulijaile.

Nagu eespool öeldud, puutub kaluri-külades sageli silma hoolitseva käe puu-dus. Siin on jällegi noortel võimalus pehmen-dada seda, abistades naisi, kel-lede isad ja vanemad pojad on kaugel kodurannast kalastusretkil. Tehtagu seda endastmõistetava teona, aga mitte kunagi sellega kiitlemiseks, sest randlase ise-loom on tavaliselt kinnine, ta on sõnaa-her, kes ise ei räägi ja soovib ka teistelt vai-kimist. Ent südames on ta tänulik, isegi tänulikum kui see, kes teeb suuri sõnu.

Talvel aga tuleb lisada oma töökavva kalade alalhoiu-kastide valmistamine, kus oleks võimalik hoida eluskalu unnapüügi jaoks. Sellised kastid paigutada randa, võrgumajade lähedusse.

Need olid alad, kus meie saime abiks olla inimestele, kuid ka loomad ja loo-dus vajavad abistavat kätt. Seame üles lindude pesakaste, et kalurikülla võiksid pesitsemata tulla meie laulusõbrad — lin-nud. Talveks paneme välja lindudele söögikastid, et pehmen-dada nendele val-ju, karmi rannakargust ja külma.

Kodude ja ranna ilustamise ja puhke-paikade eest hoolitsemise alal istutatagu noored sügiseti uusi puid ja põõsaid, ke-vaditi asetagu pinke, kus vabadel tundi-del oleks koht vanadel ja noortel puhka-miseks ja kooskäimiseks.

Noorte kotkaste lipu käsitlemise kombeid.

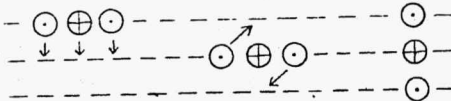
Noortemagister E. Vardja.

(Lõpp.)

VIII. Ümberrivistused.

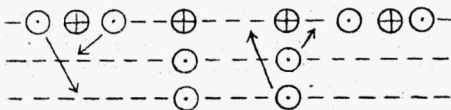
A. Liputoimkonna.

a) Joonelt kolonni. Kui joonel asuva üksuse juures on lipp, siis üksuse pealiku käskluse „Parem pool!“ järel toimub ümberrivistumine joonelt kolonni järgmiselt: 1) Kui lipuvalvurid asuvad teine teisel pool lippurit, siis astub liputoimkond sammu tagasi teise viirgu. Nüüd lippur pöörduv paremale poole, parempoolne lipuvalvur astub sammu tagasi, vasakpoolne lipuvalvur — sammu edasi lippuri kõrvale. 2) Kui lipuvalvu-

Joonelt kolonni.

rid asuvad lippuri taga, siis II lipuvalvur läheb vasakult poolt I lipuvalvurit ja lippurit I viirgu ja pöörduv paremale poole; lippur ja I lipuvalvur astuvad sammu tagasi: lippur — II ja I lipuvalvur — III viirus ning pöörduvad paremale poole.

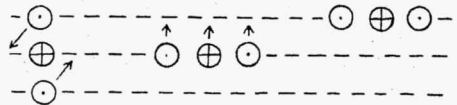

Joonelt kolonni.

Kolonnist joonele.

b) Kolonnist joonele. Kui kolonnis asuva üksuse juures on lipp, siis

pealiku käskluse „Vasak pool!“ järel toimub ümberrivistumine kolonnist joonele: 1) kui lipuvalvurid asuvad lippuri kõrval, siis lippur teeb pöörde vasakule, parempoolne lipuvalvur astub sammu edasi, vasakpoolne lipuvalvur — sammu tagasi lippuri kõrvale. Kui kõik on jõudnud teise viirgu, astuvad nad sammu edasi ja joonduvad (vasakule) esimese

Kolonnist joonele.

viiruga. 2) Kui aga ruumi kitsuse tõttu tuleb asetada lipuvalvurid lippuri taha kolonni, siis vasakpoolne lipuvalvur astub lippuri ja parempoolse lipuvalvuri tagant III ritta ja pöörduv vasakule poole; lippur ja parempoolne lipuvalvur pöörduvad vasakule poole ning astuvad edasi: lippur I ja parempoolne lipuvalvur II viirgu.

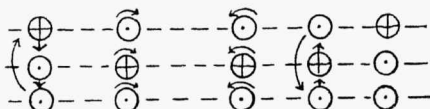
B. Lipurühmas.

Ümberrivistamisel joonelt kolonni või kolonnist joonele kahe lipuvalvuriga lipupude toimkonnad talitavad nagu kahe lipuvalvuriga üksikud liputoimkonnad.

Ühe lipuvalvuriga liputoimkondade ümberrivistamisel:

1) Joonelt kolonni lippurid ja lipuvalvurid astuvad sammu tagasi, nii et lippurite rivi on II viirus ja lipuvalvurite rivi III viirus. Nüüd lippurite kolmik pöörduv nii nagu kahe lipuvalvuriga liputoimkond, s. o. keskmine lippur teeb pöörde paremale, kolmiku parempoolne lippur astub sammu tagasi ja vasakpoolne lippur — sammu edasi keskmise

lippuri kõrvale. Lipuvalvurid asuvad oma lippurite seljataha.

Joonelt kolonni.

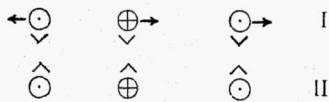
Kolonnist joonele.

2) kolonnist joonele rivistamisel lippurite kolmikud toimivad nagu kahe lipuvalvuriga liputoimkond, s. o. keskmine lippur pöördub vasakule, parempoolne lippur astub sammu edasi ja vasakpoolne lippur sammu tagasi keskmise lippuri kõrvale. Kui kõik on jõudnud teise viirgu, astuvad nad sammu edasi ja joonduvad (vasakule) esimese viiruga. Üheaegselt lippurite ümberriivistamisega rivistuvad ka lipuvalvurid ümber igauks oma lippuri selja taha teise viirgu.

IX. Liputoimkonna vahetus.

1. Kahe lipuvalvuriga joonel asuva liputoimkonna vahetamine toimub järgmiselt:

Joonel liikudes asub uues liputoimkonnas parempoolne valvur lippuri vasakul ja vasakpoolne lipuvalvur lippuri paremal pool. Kolonnis liikumisel parempoolne lipuvalvur lippuri taga esimesena, vasakpoolne teisena. Kohale jõudmisel I vahetuse juurde rivistub kolonnis liikuv II vahetus joonele, kusjuures parempoolne lipuvalvur asetub lippurist vasakule ja vasakpoolne paremale poole. Vahetus jääb seisma I vahetuse ette ühe sammu kaugusele. Jäädes seisma II vahetus tervitab hariliku tervitusvõttega.

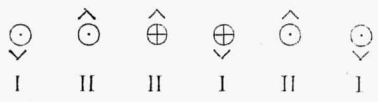
(^ näitab vaatesuunda)

Nüüd asetub I vahetusest parempoolne lipuvalvur sammu paremale, vasakpoolne

lipuvalvur ja lippur sammu vasakule, kusjuures vasakpoolne lipuvalvur astub pikema sammu kui lippur.

II vahetus astub sammu ette, nii et asetus on järgmine:

II vahetuse lippur võtab parema käega lipu varrest kinni I vahet. lippuri käe kohalt ja I vahetuse lippur laseb lipu lahti. Järgmisena I vahetus astub edasi II vahetuse endistele kohtadele ja teeb ümberpöörde. II vahetus teeb ümberpöörde ning koondub I vahetuse endistele kohtadele. Vahetused asuvad nägudega vastamisi, I vahetus tervitab, pöördub ja hakkab liikuma.

2. Kahe lipuvalvuriga kolonnis asuva liputoimkonna vahetamisel liigub uus liputoimkond vahetuseks kolonnis järjekorras: vasem lipuvalvur, parem lipuvalvur ja lippur. Jõudes kohale jääb ta I vahetuse ette ühe sammu kaugusele seisma ja tervitab hariliku tervitusvõttega.

I vahetus astub 1/2 sammu vasakule ja II vahetus astub edasi, nii et vahetuses asuvad lippurid ja lipuvalvurid on kõrvuti. II vahetuse lippur võtab parema käega lipu varrest kinni I vahetuse lippuri käe kohalt ja I vahetuse lippur laseb käe lahti. II vahetus teeb ümberpöörde. I vahetus astub edasi 3 sammu, teeb ümberpöörde, astub 1/2 sammu vasakule, tervitab, teeb ümberpöörde ning liigub minema kolonnis.

3. Ühe lipuvalvuriga liputoimkonna vahetus on analoogiline eelmisele juhtumile, s. o. kahe lipuvalvuriga kolonnis asuva liputoimkonna vahetusele.

4. Rännakul on lipp kattes. Toimkondade vahetust ei teostata, vaid lippu kannavad vaheldumisi lippur ja lipuvalvurid, ning see teostatakse ilma tsere-mooniata. Rongkäigus, kui lippu kantakse lahtiselt, teostatakse liikuva liputoimkonna vahetus võimaluse korral. Selleks jäetakse meeskond seisma. Meeskond võtab valvelseisangu ning toimkonna vahetus teostatakse nagu paigal olles. Kui pole võimalik rongkäiku seisma jätta, toimitakse nagu kattes oleva lipuga, s. o. lippu kannavad vaheldumisi lippur ja lipuvalvurid.

X. Lipu viimine rivist.

Piduliku koonduse, aktuse või paraadi lõppedes tuleb lipp ära viia. Lipu viimine toimub analoogiliselt rivisse toomisele, s. o. kui lipp tuuakse samast ruumist, siis asetatakse ta samale kohale, kus ta oli koonduse alguses, või kui ta toodi kõrvalruumist, siis viiakse ta sinna tagasi. Mõnikord tuleb viimasel juhtumil asetada lipp ka samasse ruumi, kui puudub võimalus lipu teise ruumi viimiseks.

Lipu viimiseks rivist annab koondust juhataav pealik abipealikule käskluse: „Pealik X, lipp ära viia!“ Abipealik läheb liputoimkonna ette, tervitab ja annab käskluse: „Liputoimkond, taktssammu — mars!“ Sõna „taktssammu“ juures võtab lippur lipu õlale. Sõna „mars“ juures hakkab liputoimkond ühes abipealikuga liikuma otsemat teed lipu asukoha poole. Juhul, kui ruum ei luba liputoimkonnal liikuda kolmekaupa, annab abipealik enne üldnimetatud käsklust käskluse: „Liputoimkond, ühekaupa mars!“ mille järel lipuvalvurid astuvad vajaliku arvu samme tagasi lippuri taha kolonni (järjekord: parempoolne lipuvalvur ja vasakpoolne lipuvalvur). On liputoimkond jõudnud lipu asukoha või panipaiga juurde, jääb ta abipealiku käsklusele: „Liputoimkond, seis!“ — seisma, mille peale lippur lipu jalale võtab. Abipealik, kui tal oli tervitusvõte, laseb käe alla, võtab lippurilt lipu, keerab kokku ning asetab ta ettenähtud kohta. On lipp asetatud kohale,

laseb abipealik liputoimkonna rivitult või toob ta rivisse.

Käskluse: „Tervituseks valvel! Paremale (vasakule, keskele) vaat!“ annab koondust juhataav pealik. Käsklus antakse momendil, mil abipealik hakkab liputoimkonnaga liikuma lipu asukoha poole. Eespool nimetatud käskluse peale pööravad kõik pea lipu suunas. Pealikud alates salgapealikust ja väljaspool rivi olevad noored kotkad tõstavad käe mütsi äärde (kui müts peas) ning orkester hakkab mängima „Kotka marssi“.

On lipp kokku keeratud ja asetatud seinä äärde (kui lipp viiakse samasse ruumi) või pole enam nähtav (kui lipp viiakse kõrvalruumi), annab koondust juhataav pealik orkestrile märku mängu lõpetamiseks ning üksusele käskluse: „Otse vaat!“, mille peale kõik pööravad pea ja lasevad käe alla.

Lipu rivist viimine väljas (paraadilt, rongkäigult, laagrist jne.), kui üksus ühes lipuga tuuakse lipu hoiuruumi juurde, on analoogiline lipu viimisele rivist teise ruumi selle vahega, et üksus rivistatakse üles lipu hoiuruumi ette 15 sammu kaugusele, rinde keskkohaga hoiuruumi sissekäigu vastu, ja abipealik ei liigu liputoimkonnaga otsejones lipu asukohta, vaid liigub algul rinnetpidi vasakule tiivale ja sealt lipu asukohta.

Kui üksus jääb lipu hoiukoha ruumist eemale, viib lipu rivist saatemeeskond oma pealiku juhtimisel. Saatemeeskon-

Hädavajalikum ese matkal

A. FREDERKING'

=TURIST=SEEP

naks on vähemalt üks salk. Kui rivis on vähemalt kaks rühma, määratakse saate-meeskonnaks üks rühm. Saate-meeskonna asukoht rivis on paremal tiival. Üksust juhatav pealik võtab üksuse joonele (käsklus: „Vasak pool!“) ja annab saate-meeskonna pealikule käskluse: „Pealik Y, saate-meeskond lipu äraviimiseks kohale!“ mille järel saate-meeskonna pealik viib saate-meeskonna üksusest 50 sammu kaugusele ning asetab rindega vastu üksust joonele. On saate-meeskond kohal, annab koondust juhatav pealik abipealikule käskluse: „Pealik X, lipp saate-meeskonna juurde!“ Abipealik läheb liputoimkonna ette ja kogu tegevus toimub, nagu see eespool kirjeldatud samas peatükis. Jõudes liputoimkonnaga saate-meeskonna juurde, jätab abipealik liputoimkonna seisma saate-meeskonnast 15 sammu kaugusele saate-meeskonna rinde keskkoha vastu, ning astudes liputoimkonna eest kõrvale, annab saate-meeskonna pealikule käskluse: „Pealik Y, lipp rivisse!“ Saate-

meeskonna pealik asub liputoimkonna ette, annab käskluse: „Liputoimkond, kuula minu käsklust! Taktsammu marss!“ ning liigub liputoimkonnaga saate-meeskonna rinde eest läbi alates vasakust tiivast.

Olles jõudnud liputoimkonnaga saate-meeskonna paremale tiivale, joondub ta kiiresti liputoimkonna saate-meeskonna järel, annab saate-meeskonnale käsklused: „Parem pool!“ ja „Taktsammu marss!“ mille järel saate-meeskond koos liputoimkonnaga võtavad kolonni ja algavad liikumist otsejoones lipu asukoha poole.

On lipp koos saate-meeskonnaga jõudnud 100 sammu kaugusele, annab üksust juhatav pealik orkestrile märku mängu lõpetamiseks ning üksusele käskluse: „Otsse vaat!“ mille peale kõik pööravad pea ja lasevad käe alla.

Lipu viimine saate-meeskonnast lipu hoiuruumi toimub samuti kui lipu viimine üksuse eest hoiuruumi, kusjuures liputoimkonna rivist viijaks on saate-meeskonna abipealik.

Noorte sõprusjalutuskäik Tallinnas.

Kasutades päikesepaistelist kevade-ilma korraldasid Tallinna noorteorganisatsioonid 1. mail sõprusjalutuskäigu Kosele.

Keskpäeval kogunes Kadrioru noorteparki noori kotkaid, skaute, kodutütred, gaide, noorseppi, Noorte Punase Risti liikmeid ja Kose vabaõhukooli kasvandikke. Rongkäik, millest võttis osa üle poole tuhande noore, kooliõpetajaid, noortejuhte ja lastevanemaid, siirdus Kose vabaõhukooli.

Pärast ühist einet vallutasid noored vabaõhukooli spordimurud, kiiged ja karussellid. Organisatsioonidevahelises teatejooksuvõistluses tulid esimesele kohale skaudid, teisele kohale noored kotkad ja kolmandale noorsepad. Tütarlastest olid väledamad gaidid, võrkpallivõistluses noorsepad. Sõbralikult koos sportides, mängides ja lõbutledes veedeti aega kuni kella 5-ni pärastlõunal. Hiljem koonduti vabaõhukooli saalidesse, kus noored esinesid vaheldumisi ühiste laulude ja mängudega.

Noorte ühine jalutuskäik oli esmakordne Tallinnas ja algatatud noorte eneste poolt, et tõhusamaid sõprussidemeid sõlmida noorteorganisatsioonide vahel.

Pärnumaa kodutütarde juhid arutasid suvist tegevuskava.

15. aprillil s. a. toimus Pärnus, KL Pärnumaa Maleva staabis Kodutütarde Pärnumaa Ringkonna vanematekogu koosolek, millest võtsid osa 40 rühmavanemat üle maakonna. Et suurem osa kodutütarde täiskasvanud juhte on pedagoogid, siis vabastati viimased selleks päevaks Pärnu Maakoolivalitsuse poolt õpetegevusest. Koosolekul võeti vastu 1938/39. a. kassa-aruanne, 1939/40. a. eelarve ja arutati suvist tegevuskava. Eeloleval suvel korraldatakse Pärnumaa kodutütarde laager Reius. Pearõhk laagris pannakse nooremate juhtide väljaõppele ja võistlusele. Viimaste huvitavaimad oleksid laulu- ja rahvatantsuvõistlused. Laagri suurlõkke kavatakse korraldada Pärnumaa lõkke nime all, kus iga rühm püüaks anda ettekandeis oma kodunurgast kõige iseloomustavama. Peale laagri võtavad Pärnumaa kodutütred osa Vabariigi Presidendi K. Pätsi ausamba avamisest Tahkurannas. Mõõdunud aasta eeskujul tehakse eelolevalgi suvel üleriigilised kodutütarde kodukaunistamisvõistlused kaasa ja võetakse osa Võsu suvikodus toimuvast juhtide- ja kodukaunistamiskoolist.

Suviste poistelaagrite osa katsetele ettevalmistamiseks.

Kotkajuht Johan Laar.

Ettevalmistused laagriks moodustavad praegu suurema osa üksuste tegevusest. Kõik üksused, alates malevaga ning lõpetades salgaga, kes on kavatsenud eeloleval suvel laagrit korraldada, peavad olema juba andnud endile ka vastuse küsimustes: kuhu? kunas? kui kauaks? Praegu veel laagri alguseni jääv aeg on poistele ainult talve jooksul antud laagritarkuste silumiseks ning laagri täpse tegevuskava viimistlemiseks. Siinkohal tahaks käsitleda üht küsimust, mida seni laagri tegevuskava koostamisel väga vähe on arvestatud.

Kui jälgida meie tegevusaruandeist noorkotkaste järgukatsete sooritamist, siis paistab kõige rohem silma just suur vahe aasta jooksul pesakotka katse ja teisi (nk. ja kp.) järgukatseid sooritanud poiste arvu vahel. Vahe on selleks liiga suur, et põhjuseks võiks olla ainult algkooli lõpetanud pesakotka asimes olevate noorte lahkumine üksusest. Suurema veana esineb asjaolu, et järgukatsete, samuti ka erikatsete sooritamiseks ei kasutata ära neid võimalusi, mida pakub selleks laager. Ja seda just noorkotka ning kotkapoja järgukatse sooritamiseks. Üle 60% möödunud aastal peetud laagreist olid tavalised poistelaagrid. Kui kõigis neis oleks laagri tegevuskava koostamisel arvestatud osavõitlejale katsejärku ning vastavalt viimasele koostatud tegevuskava, kus muu tegevuse kõrval oleks käsitletust leidnud kõik need nõuded, missuguste läbiviimine ainult väljas võimalik, siis oleks olnud ka aasta jooksul kotkapoegade ja noorkotkaste järgukatse sooritanud poiste arv suurem.

Peame jõudma nii kaugemale, et poisid valmistaksid endile kotkapoja ja noorkotka järgukatse sooritamise lehed. Kevadel sooritaksid poisid teoreetilised alad ning

suvel laagris kõik praktilised alad. Sellega oleks poisid lõpetanud laagri lõpuks ka järgukatse sooritamise. Kuna paljud juhid ei ole seni oma üksuse töös veel niisugust süsteemi rajanud, siis tuleb esialgu võimaldada poistel sooritada enne praktilised alad laagris ning teoreetiliste alade sooritamine jätta sügiseks.

Kuna ligi pooled nõuded kotkapoja ja noorkotka järgukatseis on läbiviidavad ainult väljas, siis on laagri tegevuskava koostamiseks materjale selles osas vägagi palju. Tingimata peaksid aga rakendamist leidma järgmised nõuded: 6 km jalutuskäik, 2 tikuga lõksetegemine, liha ja kartulite küpsetamine, okstest onni ehitamine, orienteerumine ja kompassi kasutamine, luuramine ja jälgimine ning signaalid ja teemärgid.

Erikatsete sooritamist laagris tuleb poistele samuti võimaldada. Kõigile soovijaile tuleb anda selleks eri ülesandeid laagris. Ülesanded peavad olema poistele varakult kätte antud, et nad saaksid sellesse süveneda. Sellega on saavutatud kahekordne kasu. Esiteks tõuseb sooritatud erikatsete arv, teiseks aga saab laagri juhtkond teatavate ülesannete läbiviimiseks, nagu ehitiste püstitamine (pioneer), välimängude korraldamine (signalist, esimese abi andja), lõkke korraldamine (näitleja, luuletaja) jne., väärtuslikke abi jõude.

Laagrikorraldajad! Veel on võimalusi täiendada laagri tegevuskava järgukatsete üksiknõuete aladega. Määrake juba praegu kindlaks oma laagri kokad, pioneerid, sanitarid, mängu- ja laulujuhid, tuleperemehed jne., siis olete teinud üsna suure sammu tavalise poistelaagri õigeks rakendamiseks noorkotkluses.

Asutati Noorte Kotkaste Akadeemiline Ring.

2. mail s. a. peefi Tartus Akadeemilise Noorte Kotkaste Ringi asutamiskooosolek, millest võttis osa arvukas hulk üliõpilasi, kes varem kuulunud noorte kotkaste perre.

Kooosoleku juhatajaks valiti A. Kansvei, protokollijaks E. Kulasalu. Informatsiooni asutatava ringi kohta andis A. Kansvei. Peale lühemaid sõnavõtte otsustati üksmeelselt ellu kutsuda Akadeemiline Noorte

Kotkaste Ring, kuhu tahetakse organiseerida kõiki akadeemilisi noori, kes kooliõpilastena noorte kotkaste ridades on tegutsenud.

Ajutisse toimkonda valiti A. Kansvei, Kulasalu ja I. Tork. Toimkonda kohustati välja töötama asutatava ringi tegevuse juhtmõtteid. Akad. NK Ring tahetakse registreerida Tartu ülikooli juures.

„Ugandi“ malevkonna tööst ja tegevusest.

Möödunud sügisel koondusid need NK üksused, millede liikmete enamus kuulus Tartu 1. Gümnn. ja tema kaaskoolide õpilasperre, üheks malevkonnaks, mis hakkas tegutsema „Ugandi“ malevkonnana.

Organiseerimistööd korraldasid ltn. E. Paats ja nk. R. Varema, koondades vilunudaid juhte ja asudes läbirääkimisse vastavate rühmade staapidega. 19. septembril kutsuti kokku pealikutekogu, kes toimetas valimised. Malevkonna vanemaks valiti Peastaabi ülema abi, koolide dir. V. Neggo, abivanemaks koolide insp. K. Maasik, pealikuks ltn. E. Paats, lippuriks nk. R. Varema ja signalistikks nk. K. Riikoja. Vanakotkastena hakkasid tegutsema õpetajad Ed. Laugaste, E. Haamer ja ins. K. Grimm.

Malevkonna koosseisu kuulub 5 üksust: „Tarbatu“ rühm (kotkas nk. L. Koger), „Ugala“ rühm (kotkas nk. O. Mihkelsaar), „Uiterangiora“ rühm (kotkas nk. K. Riikoja), Ratsarühm (kotkas kp. O. Ruuben) ja „Kotkaring“ (kotkas pk. R. Kiinnapuu). Kokku kuulub malevkonna koosseisu 150 liiget.

Seni valitses malevkonnas veel organiseerimisajastu, mis takistas üldist tegevust. Sellele vaatamata aga suudeti korralikult osa võtta Maleva tegevusest ja korraldada sisemisi üritusi. Sügisel toimus pidu, mille sissetulekust suudeti rahuldada esialgseid nõudimisi kantselleivaruustise ja käsiraamatute alal. Eriti suurt puudust on seni tuntud salgapealikuist.

Sellest puudusest loodetakse üle saada vastavate kursustega ja ka suvise tegevusega, sest malevkond tahab igati soodustada laagritest ja matkadest osavõttu ja korraldada neid ka ise. Malevkonna laager on ette nähtud juulis.

Kuna malevkonna koosseisu kuuluvad keskkooli ja gümnaasiumi õpilased, siis tahetakse erilist rõhku panna just erialade käsitlemisele ja teadlikule juhtide väljaõppele.

Tartumaa NK Sõprade Seltsi peakoosolek.

8. mail s. a. toimus Tartu Maavalitsuse ruumes Noorte Kotkaste Sõprade Seltsi peakoosolek abiesimees koolide inspektor Al-der Kurvitsa juhtimisel.

Kooosolekul kuulati ära ja võeti vastu möödunud aasta tegevus- ja majandusaruanne. Määrati kindlaks eelarve ja tegevuskava. Suurema ettevõtte otsustati aidata kaasa Maleva üldlaagri läbiviimisele Elvas. Ka otsustati avaldada tänu Sõprade Seltsi tegevusele kaasaaidanud asutustele ja isikutele, kes noorte tööd ja tegevust on aineliselt toetanud, eriti Tartu maavanemat ja Maavalitsust, Põllumajanduse Panka ja K/S. „Oma“.

Seltsi juhatusse valiti: dir. E. Haabpiht, koolide inspektor A. Kurvits, dir. J. Konze, K. Pahk ja R. Mark. Asemikkudeks dr. A. Hölberg ja dr. A. Linkberg. Revisjonikomisjoni: A. Kaalep, P. Uiibo ja H. Keerdoja.

Noorkotkas koduse abimehena.

Kotkajuht Vold. Toom.

(Järg.)

löölis ja tarvitada kuumalt. 2. Želatiin lahustada äädikhappes, nii et tekib puder. Kinnikõidetud ese jätta mõneks ajaks valguse kätte.

Portselanikittidest võiks nimetada: 1. Email- ja lakkvärvid, mida saab osta väikestes tuubides. Peale kittimist peab ese kaks nädalat tarvitamatult seisma. 2. Lahjendamata vesiklaas segada tsinkvalgega ehk kriidiga pudruks.

f) Muid parandusi. Lauanuge peadesse kittida on hea sellakiga. Selleks laseme šellaki plekk-karbikeses väikesel tulel sulama, täidame vedeliku puupilpaga noa- või kahvlipäe õõnde ja lükkame soojendatud rootsu sisse. Väljapigistunud šellak kohe eemaldada.

Lambipäid klaaspoti külge kinnitame ülesulatatud maarjajääga või kittiga, milles on kokku sulatatud 4 osa kampolit, 1 osa kipsi ja 1 osa parafiini. Purunemise vältimiseks enne kittitavad asjad ettevaatlikult soojendada.

Sageli lähevad puukulbid köögis ots-test lõhki ja visatakse ära. Neid võib lappida pehme traadiga selleks enne naaskliga ettevaatlikult auke ette puurides, või õhukesse pleki ja pehmete traadist neetidega.

Vanadele ämbritele, millede põhjad on läbi roostetanud ja millised solgi- või seasöögi-ämbriteks võetakse, on sobiv lõigata saega lauast ümmargused puupõhjad. Puupõhjad on eriti head rohttaimede ja kartulite rauaga peenendamisel.

d) Alumiiniumnõude parandamine. Alumiiniumnõud lähevad, eriti siis, kui nad õhukesed on, mõlgiliseks. Mõlgi kõrvaldamiseks asetame riidega mähitud puuklotsi nõu sissepoole ja kloppime mõlgi puuhaamriga sirgeks. Auke on kõige kergem kittida „Alumiintinooliga“, neid enne bensiiniga rasvast puhastades. Tinool kuivab mõne tunniga kõvaks ja riist on tarvitamiskõlblik. Titudada alumiiniumi ei saa.

e) Klaas- ja savinõude parandamine. Klaasnõusid ei saa parandada täiesti veekindlalt, nii et neid võiks kas või kuuma tee joomiseks tarvitada. Klaas- ja kivinõusid võime kokku kleepida või kittida, milliseks otstarbeks on väga mitmesuguseid kleepaineid. Peale kittimist seome kittitavad osad nõoriga või pehme traadiga kinni ja jätame kuivama. Kivinõule tuleb kitti seni määrada, kui kittitav serv seda enam sisse ei võta, ja alles siis asetame osad vastamisi ja seome kinni. Väljasurutud kitti pühime kohe ära.

Väga hea, peaaegu kõike kleepiv liim on atsetaatlakk, mida võite ka ise valmistada, lahustades pisut atsetüülsetluloosi atsetoonis. Sellesarnane on ka kõige käepärasema ja levinuma kleebina müügilolev preparaat „Rudool“.

Klaasikittidest võiks nimetada järgmisi: 1. Kanada palsam lahustada küs-

Tartu laager Taevaskojas.

NK Tartu Malev korraldab 14.—19. juunini laagri V.-Taevaskojas, mis on ühtlasi ettevalmistuseks järgmisel aastal toimuvale üleriiklikule laagriale. Ainult need, kes võtavad eelolevast maleva laagrist osa, saavad osa võtta üleriigilisest suvilaagrist.

Kuna maleva laagri aeg kindlaks määratud, siis tuleb üksustel oma suvise tegevuskava koostamisel seda arvestada, et nende poolt korraldatavad laagrid ei satuks sama aja peale.

Ülevaate saamiseks nõutakse kõigilt allüksustelt, et need saadaksid maleva staabile andmed üksikute laagrite kohta. Tuleb märkida aeg ja laagri korraldamise koht. Ka matkad ja muud suvised üritused kuuluvad registreerimisele.

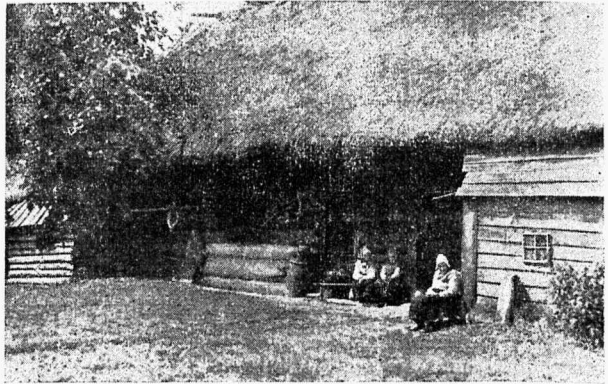
Võrus suurem kodutütarde laager.

Eeloleval suvel korraldab Kodutütarde Võru Ringkond umbes kahesajale kodutütarele õppelaagri, mille ülesandeks oleks kodutütarde täiendamine mitmesuguseid praktilisi ja teoreetilisi aineid.

Suvel kõik kodutütred ja noorkotkad matkama,

sest matkates õpitakse kõige paremini tundma oma kodumaad.

Parimateks abillisteks matka heas ettevalmistuses ja tulemusrikkas teostamises on kodutütarde matkaraamatud.

Ruhnu taluelamu.

A. Miller „Meie saared“, kodutütred matkar. II.

Kodutütred matkaraamat I

189 lk., 50 pilti, 3 kaarti. Hind kalingurkõites 1 kr.

Sisukord:

I. Üldisi juhtnõure. 1. Matka tähtsus ja tehniline külg. Matka tähtsus. Kas matkata üksi või rühmades. Matkakava. Matkateema. Matkajuht. Matkavarustus. Toitlustamine. Matka tervishoid. Matkaja ja kohalikud elanikud. 2. Matkade liik: Jalamatkad. Matkad suuskadel. Jalgrattal matkamine.

II. Üksikuid matku. 1. Tapa—Narva. Tapa. Tapa—Kadrina. Neeruti. Rakvere. Kunda. Viru-Nigula—Aseri. Purts—Erra. Lüganuse. Küttejõu—Kiviõli—Püssi. Kohtla-Järve. Ontika. Ontika—Valaste. Valaste. Toila. Oruloss. Oru—Sillamäe. Sinimäed. Utria—Mereküla. Narva-Jõesuu. Narva. 2. Tartu—Irboska. Tartu. Luunja. Haaslava. Lootvina—Padari—Kiidjärve. Taevaskoda. Põlva. Tilleorg. Väimela. Võru. Võru—Rõuge. Suur-Munamägi. Vastseliina. Vastseliina—Petseri. Nudretsa—Liivamäe. Vašina-Gora. Irboska org. Vana-Irboska. Vana-Irboska raudteejaam.

III. Ööbimiskohad. Rakvere. Narva. Virumaa. Tartu. Tartumaa. Võru. Võrumaa. Petseri. Petserimaa.

Matkaraamatud on saadaval igas suuremas raamatukaupluses. Pealadu Kodutütarde Keskjuhatuses Tartus, Kalevi 24. Pealeselle on raamatud müügil kodutütarde ringkondade juhatustes kõigis malevate staapides.

MEIE SAARED

Kodutütred matkaraamat II

218 lk., 55 pilti, 1 kaart. Hind kalingurkõites 1.30 kr.

Sisukord:

I. Üksikuid matku. 1. Muhumaa. Kuivastu—Väike väin. Kuivastu—Hellamaa. Hellamaa—Püssina—Kallaste. Tupenurme. Liiva. Linnuse maalinn. Väike väin. 2. Saaremaa. Väike väin—Kuressaare. Orissaare—Põide. Põide—Viira. Viira—Valjala. Kaali järv. Kõljala. Kaarma. Kaarma—Kuressaare. Abruha. Kuressaare—Sõrve—Kihelkonna. Loode tammik. Linnulaht. Suurlaht. Nasva. Järve. Salme. Salme—Anseküla. Kaimri—Vintri. Vintri—Mäebe. Mõntu. Sääre. Karuste—Tammuna. Loodepank. Türju. Torgu. Ohessaare. Jämaja. Kaunispe. Lõopõllu. Lõpe—Kaugatoma. Kriitsi—Riksu. Riksu—Leedri. Lümända. Viidu—Suurmägi. Rootsiküla. Kihelkonna. Papisaare. Vilsandi—Jaagarahu. 3. Ruhno. 4. Hiiumaa. Kärkla—Ristna. Kaidla. Tahkuna. Risti. Rõigi. Kõrgessaare. Luidja. Andresmägi. Tornimägi. Ristna. 5. Vormsi. Sviibi—Sakspi. Sviibi. Hullo. Kärsläti. Skapspi.

II. Looduskaitse alla võetud maa-alad ja esemed: Maa-alad. Esemed.

III. Ööbimiskohad. Kuressaare. Saaremaa. Hiiumaa. Vormsi.

NOORTE KOTKASTE VANEMA käskkiri nr. 119.

Tallinnas, 20. aprillil 1939. a.

§ 1.

Avaldan teadmiseks 1938. a. sügisel korraldatud noorkotkaliku „Alati valmis!“ võistluse tagajärjed:

A. Kinnitan Noorte Kotkaste parimaks rühmaks 1938. a. „Alati valmis!“ võistluses Pärnu Maleva „Lembitu“ rühma, kes saavutas 12-ne võistleva noore kotkaga kokku 1427 punkti, mis andis rühma keskmisena 118,92 punkti (1937. a. parima rühma tagajärg oli 112,62 p.). Üksikute võistlusalade keskmistena saavutas rühm: morse tähestiku tundmine (I) 25,3 p., enese mõõdete tundmine (II) 23,8 p., sõlmede sidumine (III) 28,8 p., kivi kaugusvise hooga (IV) 19,2 p. ja lõkke tegemine (V) 21,8 punkti.

Üleriiklikus paremuse järjekorras järgnevad üle 100 punkti keskmisega:

II kohale	Tartu/„Uiterangiõra“ rühm	116,00 p.
III „	Saaremaa/Maleva Õpperühm	114,54 p.
IV „	Võru/Rõuge/Haanja-Jaanimäe rühm	113,14 p.
V „	Viru/V-Maarja/Väike-Maarja rühm	112,20 p.
VI „	Pärnumaa/Vändra mlvk. Õpperühm	111,46 p.
VII „	Tartu/H.T.G./Ratsarühm	110,27 p.
VIII „	Harju/Rävala/Kotkaring	110,14 p.
IX „	Pärnumaa/Häädemeeste/Kabli rühm	108,30 p.
X „	Tartu/H.T.G./„Ümera“ rühm	106,40 p.
XI „	Tartu/H.T.G./„Uku“ rühm	106,33 p.
XII „	Lääne/Lihula/Lihula rühm	106,05 p.
XIII „	Pärnu/„Kalevi“ rühm	105,73 p.
XIV „	Järva/Paide/Lõõla rühm	105,46 p.
XV „	Tartu/„Kuperjanovi“ rühm	104,77 p.
XVI „	Sakalamaa/S-Jaani/„Karu“ rühm	104,06 p.
XVII „	Võru/Vastseliina/Kapera rühm	103,89 p.
XVIII „	Tartu/„Kaptan Irve“ rühm	100,59 p.
XIX „	Pärnu/„Tasuja“ rühm	100,30 p.
XX „	Sakalamaa/Põltsamaa/„Paala“ rühm	100,27 p.

Õiendus: Peavanema käskkiri nr. 97 § 7 p. 20.

Üksikutes võistlusalades saavutasid üleriikliku parima tagajärje järgmised rühmad:

Morse tähestiku tundmises Tartu/„Uiterangiõra“ rühm . 27,0 p.
 Enese mõõdete tundmises Saaremaa/Kuressaare/I rühm . 24,0 p.
 Sõlmede sidumises Pärnu/„Lembitu“ rühm . . . . . 28,8 p.
 Kivi kaugusviskes hooga Pärnumaa Maleva Õpperühm . 20,8 p.
 Lõkke tegemises Pärnumaa/Häädemeeste/Kabli rühm . 24,4 p.

NE Harju Maleva üldlaager.

15.—20. juunini korraldatakse Kose vabaõhukooli juures Harjumaa noorte kotkaste 1. üldlaager. Laagrist osavõtjate üldarvu hinnatakse 600-le. Laagris leiavad käsitamist noorkotkalikud eriküsimused kui ka üldhariduslikud ja kas-

vatuslikud ained. Teoreetilised ained vahelduvad praktiliste tööde ja mängudega, millest üks kujuneb laagri suurmänguks. Kus on tegevusse rakendatud kogu laager. Korraldatakse ka omavahelisi võistlust. Laagri vanemaks on maleva pealik maj. M. Kulasalu.

B. Kinnitan malevate 1938. a. võistluse parimaks rühmaks:

Harju	Rävala/Kotkaring	110,14 p.
Järva	Paide/Lõõla rühm	105,46 p.
Lääne	Lihula/Lihula rühm	106,05 p.
Narva	Narva/„Lastekodu“ rühm	88,91 p.
Petseri	Värskja/Igrise rühm	92,60 p.
Pärnu	„Lembitu“ rühm	118,92 p.
Pärnumaa	Vändra mlvk. Öpperühm	111,46 p.
Saaremaa	Maleva Öpperühm	114,54 p.
Sakalamaa	Suure-Jaani/„Karu“ rühm	104,06 p.
Tallinna	Nõmme/„Valdeku“ rühm	91,35 p.
Tartu	„Uiterangiora“ rühm	116,00 p.
Viru	Väike-Maarja/Väike-Maarja rühm	112,20 p.
Võru	Rõuge/Haanja-Jaanimäe rühm	113,14 p.

Õiendus Peavanema käskkiri nr. 97 § 7 p. 19.

Võistluslade järgi osutusid malevais primaiks rühmadeks (rooma numbrid tähendavad: I — morse tähestiku tundm., II — enese mõdede tundm., III — sõlmede sidum., IV — kivi kaugusvise hooga, V — lõkketegemine):

Harju	Rävala mlvk. Kotkaring — I, II, III, IV ja V;
Järva	Paide/Lõõla rühm — I, II, IV ja V; Türi/„Lembitu“ rühm — III;
Lääne	Lihula/Lihula rühm — I, II ja IV; Märjamaa/Peru rühm — III ja V;
Narva	Narva/„Lastekodu“ rühm — I, II ja V; Narva/„Kreepholmi“ rühm — III; Narva/„Kulli“ rühm — IV;
Petseri	Värskja/Igrise rühm — II, III, IV ja V; Peterseri/Ob'nitsa rühm — I;
Pärnu	„Lembitu“ rühm — I, II, III ja IV; „Kalevi“ rühm — V;
Pärnumaa	Vändra mlvk. Öpperühm — I, II ja IV; Häädemeeste/Kabli rühm — V; Maleva staabi Öpperühm — III;

146 noort kotkast murdmaajooksul.

Noorte kotkaste Tartu Malev korraldab 3. mail s. a. traditsioonilise murdmaajooksu Tähtvere pargis. Kohale oli ilmunud 146 noort 14 üksusest. Vanuse järgi olid võistlejad jagatud 4 klassi. Võistlused toimusid kaitseliidu Tartu Maleva juhatuse rändauhinna, mille ka seekord võitis ülekaalukalt „Kalevipoja“ pere, kes on auhinda võitnud juba 3 korda järjest. Olgugi et puhus võrdlemisi vilu tuul, oli poistel tuju hea ja lõpul lasti kuuldavale isegi lõbusat laulu. Oli ka poisse, kes tegid võistluse kaasa palja jalu.

Individuaalselt tulid kohtadele A kl. umb. 1,5 km: 1. J. Aints, Taara rühm — 5,00, 2. Ugandi KR., 3. H. Pehtla — TSENK.

B kl. ligi 1,5 km: 1. A. Kohv, Uku r. — 5,09, 2. M. Abel, Lembitu r. ja 3. H. Luulik, sama rühm.

C kl. umbes 1 km: 1. J. Tüür, Kalevipoja r. — 3,32, 2. Rumjantsev, Ugandi KR., 3. Vaino, Tarbatu rühm.

D kl., umbes 500 m: 1. A. Nigol, Lembitu r. — 1,58, 2. J. Raudsepp, Kalevipoja p., 3. Kuusk, Taara pere.

Üksustest tuli üldvõitjaks ülekaalukalt „Kalevipoja“ pere, kes saavutas 154 punkti, 2. „Lembitu“ pere — 55 p., 3. „Tarbatu“ r. — 47 p., 4. „Taara“ rühm — 35 p., 5. „Ugandi“ malevkonna kotkaring — 32 p., 6. „Taara“ pere — 30 punkti.

NK Saaremaa Malev korraldab juhtide laagri.

NK Saaremaa Malev korraldab 25.—28. juunini s. a. Mändjalas juhtide laagri, millest osavõtjaid loodetakse 50 ümber. Laagris on peaohtku asetatud vanemate juhtide järgu- ja erikatsete sooritamisele.

Saaremaa	Maleva Õpperühm — I, IV ja V; Kuressaare/I rühm — II ja III;
Sakalamaa	S-Jaani/„Karu“ rühm — I, II ja III; Põltsamaa/„Paala“ rühm — IV ja V;
Tallinna	Nõmme/„Valdeku“ rühm — I, II, III, IV ja V;
Tartu	„Uiterangiora“ rühm — I, II, III, IV ja V;
Viru	V-Maarja/V-Maarja rühm — I, II, III ja IV; Rakvere II/Aluvere rühm — V;
Võru	Rõuge/Haanja-Jaanimäe rühm — I, II, III ja V; Linna/„Säde“ rühm — IV.

C. Kinnitan parimaks nooreks kotkaks 1938. a. „Alati valmis!“ võistluses Tartu Maleva „Kuperjanovi“ rühmast kp. Udo Ani, kes võistlustel saavutas kokku 129 punkti (1937. a. parim tagajärg 127 p.). Üksikul võistusaladel saavutas kp. Udo Ani: morse tähestiku tundmine 29 p., enese mõõdete tundmine 24 p., sõlmede sidumine 30 p., kivi kaugusvise hooga 22 p. ja lõkketegemine 24 punkti.

Paremuse järjekorras järgnevad üleriklikult (17 kohta):

II	Pärnumaa/Häädemeeste/Kabli rühmast	kp. Harald Kalmet	128 p.
III	Tartu/„Uiterangiora“ rühmast	pk. Uno Laumets	127 p.
IV	Tartu/„Kuperjanovi“ rühmast	kp. Uno Vipper	127 p.
V	Pärnu/„Lembitu“ rühmast	kp. Artur Vaarik	125 p.
VI	Tartu/„Uiterangiora“ rühmast	kp. Valdur Heimvel	124 p.
VII	Võru/Rõuge/Haanja-Jaanimäe rühmast	kp. Heldur Kall	124 p.
VIII	Pärnu/„Lembitu“ rühmast	kp. Charles Paulsen	123 p.
IX	Tartu/„Uiterangiora“ rühmast	nk. Rein Aul	123 p.
X	Võru/Rõuge/Haanja-Jaanimäe rühmast	kp. Herbert Parv	123 p.
XI	Saaremaa Maleva Õpperühmast	kp. Jaan Ratassepp	122 p.
XII	Tartu/„Uiterangiora“ rühmast	pk. Rein. Lang	122 p.
XIII	Pärnu/„Lembitu“ rühmast	pk. Johannes Kampus	122 p.
XIV	Harju/Rävala/Kotkaringist	pk. Gunnar Rünne	121 p.
XV	Pärnu/„Lembitu“ rühmast	pk. Valdeko Isand	121 p.
XVI	Tartu/H.T.G./„Uku“ rühmast	kp. Ülo Mathiesen	121 p.
XVII	Saaremaa Maleva Õpperühmast	pk. Bernhard Oll	121 p.

Õ i e n d u s: Peavanema käskkiri nr. 97, § 7 p. 22.

D. Kinnitan 1938. a. „Alati valmis!“ võistluses maleva parimateks noorteks kotkasteks (arv klambris märgib malevas 100 või rohkem punkti saavutanud noorte kotkaste arvu):

Harju/Rävala mlvk. Kotkaringist	pk. Gunnar Rünne	121 p. (14)
Järva/Paide/Lõõla rühmast	kp. Arno Pindre	117 p. (23)
Lääne/Lihula/Lihula rühmast	kp. Roman Laos	120 p. (22)
Narva/Narva/„Lastekodu“ rühmast	kp. Boris Afanasjev	108 p. (1)
Petseri/Värska/Igrise rühmast	kp. Nikolai Laaneots	110 p. (11)
Pärnu/„Lembitu“ rühmast	kp. Artur Vaarik	125 p. (35)
Pärnumaa/Häädemeeste/Kabli rühmast	kp. Harald Kalmet	128 p. (27)
Saaremaa Maleva Õpperühmast	kp. Jaan Ratassepp	122 p. (18)
Sakalamaa/S.-Jaani/„Karu“ rühmast	pk. Edvin Koitla	115 p. (19)
Tallinna/Nõmme/„Valdeku“ rühmast	kp. Kuulo Vimmsaare	113 p. (5)
Tartu/„Kuperjanovi“ rühmast	kp. Udo Ani	129 p. (75)
Viru/V.-Maarja/V.-Maarja rühmast	pk. Olev Hölpus	120 p. (26)
Võru/Rõuge/Haanja-Jaanimäe rühmast	kp. Heldur Kall	124 p. (51)

E. Kinnitan 1938. a. „Alati valmis!“ võistlusest osavõtnud malevate paremusjärjekorra järgmiseks:

Malev	Punktide summa	Nk. katse-järgus liikmeid	Liikme keskmine	Võistelnud rühmade	
				arv	%
I Tartu	11314	291	38,88	9	60,00
II Pärnu	5578	158	35,30	4	66,67
III Võru	24992	753	33,19	25	34,72
IV Petseri	6039	240	25,16	7	21,88
V Narva	2846	169	16,84	3	15,00
VI Järva	6830	418	16,34	6	13,04
VII Lääne	4628	331	13,98	4	7,55
VIII Pärnumaa	5783	434	13,32	5	8,20
IX Saaremaa	3462	306	11,31	3	7,50
X Viru	8235	802	10,27	8	10,96
XI Sakalamaa	2872	426	6,74	2	4,00
XII Tallinna	2402	413	5,82	2	4,76
XIII Harju	1542	602	2,56	1	1,30
Üleriiklikult	86523	5343	16,19	79	11,16

Õ i e n d u s: Peavanema käskkiri nr. 97 § 7 p. 23.

A l u s: „Alati valmis!“ võistluse hindamiskomisjoni protokoll 5. aprillist 1939. a.

§ 2.

1938. a. „Alati valmis!“ võistlus näitab, et sellest osavõtnud rühmades on aasta jooksul tehtud noorkotkalike oskuste arendamiseks tõsist tööd. Eriti väljatõstmist väärib rohke osavõtt ja head saavutused Tartu, Pärnu, Võru ja Petseri Malevais. Maamaleva kohta tuleb hinnata väga heaks Võru Maleva osavõttu 25 rühmaga, mis on 1/3 osavõtnud rühmade arvust. Seejuures on aga mõningaist malevaist osavõtt väga väike ja 2 malevat ei võtnud võistlusest üldse osa. Põhjuseks on olnud rasked võistlustingimused, eriti aga laagrinõue, kuna möödunud suvel üleriiklike ettevõtete tõttu laagreid eelmisist aastaist vähem saadi korraldada.

Võistlusest võttis osa kokku 86 rühma, kellest langes võistlustingimuste kõrvalekaldumise tõttu välja 7 rühma. Seega arvestati võistlusel 79 rühma tagajärgi. Võistlusest väljalangemised toimusid: 4 rühma Pärnumaa, Saaremaa ja Võru Malevaist pp. 2 ja 4 põhjal (rühmas polnud 10 võistlusõiguslikku liiget), 1 rühm Harju Malevast p. 6 alusel (laagrisoleku nõue ei olnud täidetud), 1 rühm Järva Malevast pp. 7 ja 15 põhjal (võistluse tähtpäevast üleastumine ja protokollis puudulike andmete esitamise) ja 1 rühm Sakalamaa Malevast p. 7 alusel (võistluse tähtpäevast üleastumine).

Võistlusmaterjalid kontrollis hindamiskomisjon koosseisus: Peastaabi vanem instruktork K. Liping, Järva Maleva instruktork nmag. E. Tarn, erapooletu isikuna Haridusministeeriumi Noorsoo ja Vabahariduse Osakonna noortenõunik J. Maisma ja aruandjana Peastaabi asjaajaja nmag. A. Allik.

§ 3.

Määrän „Alati valmis!“ 1938. a. võistlustingimuste kohaselt auhinnad järgmiselt:

1) Härra Riigivanema rändauhinna — „Hermese“ marmorkuju — järgmise võistluseni Pärnu Maleva „Lembitu“ rühmale, kelle nimi rändauhinna juurde kinnitatakse ja kellele antakse üleriikliku üldvõitja diplom.

2) Vastavad diplomid üleriigiliselt II kohale tulnud Tartu/„Uiterangiora“ rühmale ja III kohale tulnud Saaremaa Maleva Öpperühmale.

3) Härra Riigivanema rändauhinna koopia — „Hermese“ väikese kaju — koos vastava diplomiga järgmise võistluseni iga maleva parimale rühmale järgmiselt:

Harju/Rävala mlvk. Kotkaringile	II korda	võidetuna
Järva/Paide/Lõõla rühmale	II	„ „
Lääne/Lihula/Lihula rühmale	II	„ „
Narva/Narva/„Lastekodu“ rühmale	II	„ „
Petseri/Värska/Igrise rühmale	II	„ „
Pärnu/„Lembitu“ rühmale	IV	„ „
Pärnumaa/Vändra mlvk. Öpperühmale	I	„ „
Saaremaa Maleva Öpperühmale	I	„ „
Sakalamaa/S.-Jaani/„Karu“ rühmale	I	„ „
Tallinna/Nõmme/„Valdeku“ rühmale	I	„ „
Tartu/„Uiterangiora“ rühmale	III	„ „
Viru/V.-Maarja/V.-Maarja rühmale	I	„ „
Võru/Rõuge/Haanja-Jaanimäe rühmale	II	„ „

Auhinna jäävaks omandamiseks peab rühm seda võitma 5 korda.

4) Üleriiklikus „Alati valmis!“ võistluses parima noore kotka diplom kp. Udo Anile Tartu/„Kuperjanovi“ rühmast.

5) Vastavad diplomid „Alati valmis!“ võistlusel parima noore kotkana II kohale tulnud pk. Uno Kalmet'ile Pärnumaa/Häädemeeste/Kabli rühmast ja III kohale tulnud pk. Uno Laumets'ale Tartu/„Uiterangiora“ rühmast.

6) Vastavad diplomid malevate parimatele noortele kotkastele „Alati valmis!“ võistlusel, vastavalt § 1 D antud loetelule.

Õ i e n d u s: Peavanema käskkiri nrd 97 § 7 ja 112 § 3.

J. Maide,

Noorte kotkaste ajutine Vanem.

J. Tedersoo,

Peastaabi Ülem.

Väljaandja: NK. Peastaap. Vastutav toimetaja: G. Reial.

Toimetuse nõukogu: kol. P. Asmus, prof. E. Ein, prof. J. Köpp, koolide inspektor J. Lang, dir. V. Neggo, prof. A. Piip ja kindr.-maj. A. Traksmaa.

Toimetus: H. Treial (peatoimetaja), noortemagistrid R. Lahi (tegevtoimetaja), V. Hiir, K. Liping, A. Ohaka ja E. Tarn.

Toimetus-talitus: Tartus, Võidu 10, tuba 24, tel. 17-44.

Tellimishind: aastas kr. 1.50, 6 k. — kr. 0.80, 3 k. — kr. 0.40. Üksiknumber 15 senti.

Koos „Noore Kotkaga“ aastas kr. 2.—, 6 kuud — kr. 1.20.

Posti jooksev arve nr. 2133. Ajakiri ilmub 12 korda aastas.

Ujub vees!

Alumitniumkarbis.

Hind 30 senti.

Sobivamini pildistate

fotoateljees

firma **A. LOMP**

Omanik: L. UUEMAA
(end. L. Neuman)

Tartus, Ülikooli 3. Telef. 2-53.

SUURTURG 3.
TELEF. 17-45.

FOTOAPARAADID
FILMID

FOTOTARBED
JALGRATTAD
MOOTORRATTAD

Fotoamatöörtööde valmistamine.

Töö kiire ja korralik.

Kodukaunistamiseks

mitmesuguseid okaspuid: hõbekuuski, poolküpresse, püramiid-jugapuid, püramiid-kadakaid ja mitmesuguseid elupuid; puks-puu püramiide ja tüvepuid.

Elavaia põõsaid: ligustreid, läikivalehelisi tuhkpuid, magesõst-raid jne. soovitab

PÜUKOOL **KARL WILL** PUIESTEE 2, TARTUS.

Valmistame

IGASUGUSEID TRÜKITÖID MAITSEKALT

Osaühing

K. Mattieseni TRÜKIKODA

Tartu, Vallikraavi 4 / Telefon 4-80 ja 4-97 / Postkast 46